

**„Gminny program zdrowotnego pod nazwą „ Program profilaktyki zakażeń wirusem brodawczaka ludzkiego HPV u dziewcząt w gminie BODZECHÓW na lata 2012 -2013”**

1. WSTĘP

Zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia jest jednym z najważniejszych zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. z 2001 r. Dz. U. Nr 142 poz.1591 z późn. zm.).

Do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowanie i realizacja oraz ocena efektów programów zdrowotnych wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców - art. 7 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2008 r. Nr 164 poz. 1027 z późn. zm.).

Zapobieganie chorobom cywilizacyjnym możliwe jest poprzez stosowanie odpowiedniej profilaktyki, a także poprzez podejmowanie wszelkich działań i środków zmierzających do wykrycia we wczesnych stadiach nowotworów, dających szansę na szybkie wyleczenie. Warunkiem poprawy i utrzymania zdrowia społeczeństwa jest tworzenie i realizacja odpowiedniej polityki zdrowotnej.

2. UZASADNIENIE CELOWOŚCI WDROŻENIA PROGRAMU

Ogólna charakterystyka

W Polsce ponad 3.600 kobiet zapada co roku na raka szyjki macicy, a połowa z nich umiera. Pod względem zachorowalności i umieralności z powodu tej choroby Polska zajmuje czołowe miejsce wśród krajów Unii Europejskiej. Codziennie umiera w Polsce 5 kobiet na raka szyjki macicy. o drugi co do częstości występowania nowotwór atakujący kobiety - w Polsce umiera 50% kobiet chorujących na ten nowotwór.

Aby temu zapobiec w Polsce realizowany jest : Populacyjny Program Profilaktyki Szyjki Macicy oparty na skriningu cytologicznym, którym objęte są kobiety między 25 a 59 rokiem życia.

Zgodnie z programem szczepień ochronnych na 2012 rok szczepienia przeciwko wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV znajdują się na wykazie szczepień zalecanych, ale nie finansowanych przez Ministerstwo Zdrowia.

Edukacja zdrowotna prowadzona jest w szkole, przychodni (broszurki, plakaty) oraz bezpośrednio rozmowy i pogadanki.

### 3. CELE GŁÓWNE I POŚREDNIE PROGRAMU

- I. Zmniejszenie liczby zachorowań na raka szyjki macicy, tym samym wpływ na poprawę zdrowia mieszkańców Gminy Bodzechów zgodnie z priorytetami wskazanymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie priorytetów zdrowotnych
- II. Podniesienie poziomu świadomości zdrowotnej młodych dziewcząt i ich rodziców poprzez:
  - edukację zdrowotną kobiet populacji 25-59 podkreślającą znaczenie cytologicznych badań przesiewowych wykonywanych co trzy lata
  - edukację zdrowotną młodzieży dziewcząt i chłopców w szkole, przychodni, ośrodkach zdrowia.
- III. Zaszczepienie przeciw wirusowi HPV 12- latek zameldowanych na pobyt stały na terenie Gminy Bodzechów zaczynając szczepienie dla tych dziewcząt w 2012 roku ,a kończąc ostatnimi dawkami w 2013 roku oraz dokończenie cyklu szczepień dziewcząt z roku poprzedniego tj.2011 ostatnią trzecią dawką .
- IV. Dokonanie dobrowolnych szczepień wśród nastolatek , które mogą zapobiec rakowi szyjki macicy

#### 4, KOSZT PROGRAMU

Program profilaktyki raka szyjki macicy będzie realizowany ze środków własnych Gminy Bodzechów w ramach posiadanych środków na ten cel na lata 2012 – 2013. W roku 2012 prognozowane środki finansowe na realizację programu wyniosą 31.380 zł, a w 2013 roku 12.540 zł.

Łączna kwota na realizację programu zdrowotnego na lata 2012-2013 to **43.920 zł**.

Wybór realizatora lub realizatorów programu zostanie wyłoniony przez Urząd Gminy Bodzechów

Do programu zakwalifikowano 74 dziewczynki, które zostaną zaszczepione 3 dawkami szczepionki Silgarol (dostępne na rynku).

Szczepienia będą wykonywane w Ośrodkach Zdrowia (łatwy dostęp). Szczepienia wykonywane w obecności rodziców odnotowane w dokumentacji medycznej. Sprawozdanie z wykonanych szczepień przekazywane będzie do Urzędu Gminy po zakończeniu akcji.

#### 5. SPOSÓB REALIZACJI PROGRAMU

- 1) Przeprowadzenie kampanii informacyjno- edukacyjnej (broszurki, plakaty) wśród rodziców dziewcząt objętych Programem.
- 2) Przeprowadzenie „lekcji higienicznych” w szkołach dla objętych programem uczennic. W czasie zajęć zapoznanie młodzieży z podstawowymi zasadami przeciwdziałania zakażeniom wirusem HPV ( rozdanie broszurek, pogadanki)
- 3) Powszechne wdrożenie szczepienia dziewcząt.
- 4) Program realizowany na terenie Gminy Bodzechów - osoby z populacji objętej Programem zostaną zaproszone do wzięcia udziału w jego realizacji.
  - W treści zaproszenia informacje na temat działań profilaktycznych prowadzonych na terenie gminy Bodzechów zmniejszających ryzyko zachorowania na chorobę nowotworową.

Jednym z działań jest szczepienie dziewcząt 12-letnich szczepionką przeciw wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV typ 16 i 18, który odgrywa ogromną rolę w etiologii raka szyjki macicy.

Jednocześnie w zaproszeniu umieszcza się informację o konieczności wykonywania cytologicznych badań kobiet populacji 25 – 59 co 3 lata.

- 5) Szczepienie będzie dobrowolne, zawsze za zgodą rodziców.
- 6) Szczepienia prowadzone będą w Ośrodkach Zdrowia - ze względu na rozległe położenie gminy, umożliwienie łatwej dostępności do szczepienia. Przed szczepieniem będą wykonywane badania lekarskie mające na celu zdiagnozowanie przeciwwskazań do szczepienia. Szczepionka będzie wykonywana 3-krotnie wg schematu szczepionek. Wykonane szczepienia będą odnotowane w dokumentacji medycznej.
- 7) W czasie wykonywania szczepień będzie prowadzona edukacja co do zasadności szczepienia p/wirusowi brodawczaka ludzkiego HPV u dziewcząt. Matki natomiast edukowane będą co do zasadności wykonywania badań cytologicznych co 3 lata (czynników ryzyka zachorowania na raka szyjki macicy).